

Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
της 26ης Ιανουαρίου 2017¹

Υπόθεση C-29/16

HanseYachts AG
κατά
Port d'Hiver Yachting SARL,
Société Maritime Côte d'Azur,
Compagnie Generali IARD SA

[αίτηση του Landgericht Stralsund (περιφερειακού δικαστηρίου του Stralsund, Γερμανία) για την έκδοση προδικαστικής απόφασης]

«Προδικαστική παραπομπή — Διεθνής δικαιοδοσία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις — Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 — Άρθρο 27 — Εκκρεμοδικία — Προσδιορισμός του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο — Άρθρο 30, σημείο 1 — Εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο — Έννοια — Αίτηση διεξαγωγής πραγματογνωμοσύνης προκειμένου να διατηρηθεί ή να προσκομιστεί πριν τη δίκη η απόδειξη των πραγματικών περιστατικών στα οποία θα μπορούσε να στηριχθεί μεταγενέστερη αγωγή — Μεταγενέστερη αγωγή ενώπιον δικαστηρίου του ίδιου κράτους μέλους»

I – Εισαγωγή

1. Η αίτηση προδικαστικής απόφασης του Landgericht Stralsund (περιφερειακού δικαστηρίου του Stralsund, Γερμανία) αφορά τον κανονισμό (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις², και ειδικότερα, κατ' ουσίαν, την ερμηνεία του άρθρου 30, σημείο 1, σε σχέση με το άρθρο 27 του κανονισμού αυτού³.

2. Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ μιας γερμανικής εταιρίας και διαφόρων γαλλικών εταιριών με αντικείμενο την ευθύνη της πρώτης από βλάβη που παρουσιάστηκε σε σκάφος το οποίο κατασκεύασε και πώλησε σε μία από αυτές. Η εν λόγω βλάβη οδήγησε σε δίκες ενώπιον διαφορετικών δικαστηρίων κρατών μελών.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — ΕΕ 2001, L 12, σ. 1.

3 — Διευκρινίζω εκ προοιμίου ότι η Σύμβαση των Βρυξελλών για τη διεθνή δικαιοδοσία, και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 27 Σεπτεμβρίου 1968 (ΕΕ 1982, L 388, σ. 7), όπως τροποποιήθηκε από τις διαδοχικές συμβάσεις προσχωρήσεως των νέων κρατών μελών σε αυτή τη σύμβαση (στο εξής: Σύμβαση των Βρυξελλών), η οποία αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό 44/2001, προέβλεπε στο άρθρο της 21 κανόνα αντίστοιχο με εκείνον του άρθρου 27 του κανονισμού αυτού, δεν περιείχε, όμως, διάταξη αντίστοιχη με εκείνη του άρθρου 30 του ίδιου κανονισμού. Η νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με την ερμηνεία της εν λόγω Συμβάσεως έχει εφαρμογή και στην ερμηνεία του κανονισμού 44/2001, στον βαθμό που οι διατάξεις τους είναι κατ' ουσίαν ισοδύναμες (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 2011, eDate Advertising κ.λπ., C-509/09 και C-161/10, ΕΥ:C:2011:685, σκέψη 39).

3. Καταρχάς, υποβλήθηκε σε γαλλικό δικαστήριο από την αρχική αγοράστρια του εν λόγω σκάφους αίτηση διεξαγωγής πραγματογνωμοσύνης με διαδικασία συντηρητικής αποδείξεως, προκειμένου να προσκομιστεί πριν τη δίκη η απόδειξη των πραγματικών περιστατικών βάσει των οποίων θα μπορούσε να ασκηθεί αργότερα αγωγή, σύμφωνα με το άρθρο 145 του γαλλικού *code de procédure civile* (κώδικα πολιτικής δικονομίας, στο εξής: CPC), διαδικασία συνήθως καλούμενη «*in futurum*»⁴.

4. Μετά την κατάθεση της εκθέσεως πραγματογνωμοσύνης μια τριετία αργότερα, η γερμανική πωλήτρια και κατασκευάστρια εταιρία άσκησε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου αρνητική αναγνωριστική αγωγή, με αίτημα να αναγνωριστεί ότι οι εναγόμενες της κύριας δίκης δεν είχαν καμιά αξίωση έναντι αυτής σε σχέση με το εν λόγω σκάφος. Μερικές εβδομάδες αργότερα, ασκήθηκε από την αρχική αγοράστρια δεύτερη αγωγή⁵ ενώπιον άλλου γαλλικού δικαστηρίου, με αίτημα να της καταβληθεί αποζημίωση για τη ζημία που ισχυριζόταν ότι είχε υποστεί και να της αποδοθούν τα έξοδα της πραγματογνωμοσύνης.

5. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται εάν, παρόλο που η τελευταία αυτή αγωγή είναι μεταγενέστερη εκείνης που ασκήθηκε ενώπιόν του, υποχρεούται να αναστείλει τη διαδικασία ως «δικαστήριο εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο», κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27 του κανονισμού 44/2001, λόγω της διαδικασίας διεξαγωγής αποδείξεων η οποία είχε κινηθεί στη Γαλλία αρκετά έτη πριν την άσκηση της αγωγής που εκκρεμεί ενώπιόν του. Εκτιμά ειδικότερα ότι μια τέτοια διαδικασία διεξαγωγής αποδείξεων θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι συναποτελεί μια ενότητα με την αγωγή που ασκήθηκε στη συνέχεια στο ίδιο κράτος μέλος, καθόσον αποτελεί την ουσιαστική της συνέχεια.

6. Ζητείται, επομένως, από το Δικαστήριο να κρίνει εάν, σε περίπτωση ενδεχόμενης εκκρεμοδικίας, το έγγραφο με το οποίο επελήφθη το δικαστήριο κράτους μέλους που διέταξε πριν τη δίκη τη διεξαγωγή αποδείξεων μπορεί να αποτελέσει «εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο», κατά την έννοια του άρθρου 30, σημείο 1, του κανονισμού αυτού, σε σχέση με την αγωγή που ασκήθηκε στη συνέχεια ενώπιον άλλου δικαστηρίου του ίδιου αυτού κράτους μέλους.

7. Υπό το πρίσμα της συλλογιστικής που θα αναπτύξω στη συνέχεια, θεωρώ ότι το άρθρο 27 του κανονισμού 44/2001 πρέπει να ερμηνευθεί σε συνδυασμό με το άρθρο 30 και ότι στο ερώτημα που υποβάλλεται κατ' ουσίαν στην κρινόμενη υπόθεση πρέπει να δοθεί αρνητική απάντηση.

II – Το νομικό πλαίσιο

A– Το δικαίωμα της Ένωσης

8. Ο κανονισμός 44/2001 έχει εφαρμογή *ratione temporis* στην κρινόμενη υπόθεση⁶.

4 — Έτσι χαρακτηρίζεται ιδίως από το γαλλικό Cour de cassation (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο) η διεξαγωγή αποδείξεων που διατάσσεται εκτός δίκης (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις του 2ου τμήματος αστικών υποθέσεων, της 23ης Ιουνίου 2016, αρ. 15-19.671, και του τμήματος εμπορικών υποθέσεων, της 16ης Φεβρουαρίου 2016, αρ. 14-25.340, προσβάσιμες στη διαδικτυακή διεύθυνση: <https://www.legifrance.gouv.fr>), σε αντίθεση με εκείνη που διατάσσεται στο πλαίσιο δίκης (βλ., μεταξύ άλλων, Combes, G., και Ménétrey, S., «Incidents de procédure, Mesures d'instruction, Dispositions générales», *JurisClasseur Procédure civile*, τεύχος 634, 2016, σημεία 12 και 49 επ.).

5 — Ως «αγωγή» νοείται εδώ κάθε ένδικο βοήθημα που έχει ως σκοπό την έκδοση οριστικής απόφασεως επί των επίδικων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, ανεξαρτήτως του αν έχει θετικό χαρακτήρα (όπως η επιδίκαση αποζημιώσεως) ή αρνητικό χαρακτήρα (όπως η αναγνώριση ότι δεν συντρέχει ευθύνη), σε αντίθεση με τις αιτήσεις με τις οποίες ζητείται η έκδοση προσωρινών μόνον αποφάσεων ή οι οποίες αφορούν μόνον τους δικονομικούς κανόνες ή τους κανόνες περί δικαιοδοσίας.

6 — Ο κανονισμός 44/2001 καταργήθηκε βέβαια με τον κανονισμό (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2012, L 351, σ. 1). Ωστόσο, παραμένει εφαρμοστέος στην επίδικη υπόθεση, καθόσον η δίκη που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου κινήθηκε πριν τις 10 Ιανουαρίου 2015, οπότε τέθηκε σε εφαρμογή ο δεύτερος κανονισμός (βλ. άρθρα 66 και 81 του κανονισμού 1215/2012). Βλ. επίσης Beraudo, J.-P., και Beraudo, M.-J., «Convention de Bruxelles, conventions de Lugano et règlements (CE) n° 44/2001 et (UE) n° 1215/2012 – Compétence – Règles de procédure ayant une incidence sur la compétence», *JurisClasseurEurope*, τεύχος 3030, 2015, σημείο 62, όπου διευκρινίζεται ότι ο κανονισμός 44/2001 πρέπει να εφαρμόζεται όταν μία τουλάχιστον από τις δίκες που μπορούν να δημιουργήσουν εκκρεμοδικία κινήθηκε μετά την ημερομηνία αυτή.

9. Κατά την αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού αυτού, «για λόγους αρμονικής απονομής της δικαιοσύνης θα πρέπει να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα παράλληλης εκδίκασης μιας υπόθεσης και να αποφεύγεται η έκδοση ασυμβιβάστων αποφάσεων σε δύο κράτη μέλη. Πρέπει να προβλεφθεί σαφής και αποτελεσματικός μηχανισμός για την επίλυση των περιπτώσεων εκκρεμοδικίας και συνάφειας και για την αποφυγή προβλημάτων που απορρέουν από τις διαφοροποιήσεις στα κράτη μέλη ως προς την ημερομηνία κατά την οποία μια υπόθεση θεωρείται ότι εκκρεμεί. Για τους σκοπούς του [εν λόγω κανονισμού] πρέπει να καθοριστεί η ημερομηνία αυτή αυτοτελώς».

10. Το κεφάλαιο II του κανονισμού 44/2001, το οποίο αφορά τη «Διεθνή δικαιοδοσία», περιέχει το τμήμα 9, με τίτλο «Εκκρεμοδικία και συνάφεια».

11. Το άρθρο 27 του κανονισμού αυτού, το οποίο περιέχεται στο εν λόγω τμήμα, ορίζει τα εξής:

«1. Αν έχουν ασκηθεί αγωγές με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία μεταξύ των ίδιων διαδίκων ενώπιον δικαστηρίων διάφορων κρατών μελών, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο, αναστέλλει αυτεπάγγελα την διαδικασία του μέχρις ότου διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο.

2. Όταν διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του πρώτου επιληφθέντος δικαστηρίου, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί, οφείλει να διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του υπέρ του πρώτου δικαστηρίου».

12. Το άρθρο 30, σημείο 1, το οποίο περιέχεται στο ίδιο τμήμα 9, έχει ως εξής:

«Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, ένα δικαστήριο λογίζεται ως επιληφθέν:

1) από την κατάθεση στο δικαστήριο του εισαγωγικού εγγράφου της δίκης ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενάγων δεν παρέλειψε στη συνέχεια να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για την κοινοποίηση ή την επίδοση του εγγράφου στον εναγόμενο [...]».

13. Στο τμήμα 10 του εν λόγω κεφαλαίου, με τίτλο «Ασφαλιστικά μέτρα», το άρθρο 31 ορίζει ότι «[τ]α ασφαλιστικά μέτρα που προβλέπονται από το δίκαιο κράτους μέλους μπορούν να ζητηθούν από τις δικαστικές αρχές του κράτους αυτού, έστω και αν δικαστήριο άλλου κράτους μέλους έχει, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, διεθνή δικαιοδοσία για την ουσία της υπόθεσης».

B– Το γαλλικό δίκαιο

14. Κατά το άρθρο 145 του CPC, το οποίο περιέχεται στο Livre Ier [Βιβλίο I] με τίτλο «Dispositions communes à toutes les juridictions» [Κοινές διατάξεις για όλα τα δικαστήρια], titre VII [Τίτλος VII], ο οποίος επιγράφεται «L'administration judiciaire de la preuve» [Διάταξη περί διεξαγωγής αποδείξεων από το δικαστήριο], sous-titre II [επιμέρους τίτλος II], που επιγράφεται «Les mesures d'instructions» [Αποδεικτικά μέσα], του κώδικα αυτού, «[εφ]όσον συντρέχει θεμιτός λόγος διατηρήσεως ή προσκομίσεως, πριν τη δίκη, της αποδείξεως πραγματικών περιστατικών από τα οποία μπορεί να εξαρτάται η έκβαση της διαφοράς, η κατά το νόμο προβλεπόμενη διεξαγωγή αποδείξεων μπορεί να διαταχθεί κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε ενδιαφερομένου, το οποίο υποβάλλεται είτε με αίτηση είτε κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων».

III – Η διαφορά της κύριας δίκης, το προδικαστικό ερώτημα και η ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία

15. Από την απόφαση περί παραπομπής και από τον φάκελο που κατατέθηκε στο Δικαστήριο προκύπτει ότι η HanseYachts AG είναι εταιρία που δραστηριοποιείται στην κατασκευή και την πώληση σκαφών εδρεύουσα στο Greifswald (Γερμανία), το οποίο βρίσκεται στην περιφέρεια της έδρας του αιτούντος δικαστηρίου.

16. Με σύμβαση της 14ης Απριλίου 2010, η HanseYachts πώλησε στην Port d’Hiver Yachting SARL, η οποία έχει την εταιρική της έδρα στη Γαλλία, ένα μηχανοκίνητο σκάφος κατασκευής της, το οποίο παραδόθηκε στο Greifswald στις 18 Μαΐου 2010 και στη συνέχεια μεταφέρθηκε στη Γαλλία.

17. Το σκάφος αυτό πωλήθηκε εκ νέου από την Port d’Hiver Yachting στη Société Maritime Côte d’Azur (στο εξής: SMCA), η οποία εδρεύει επίσης στη Γαλλία.

18. Την 1η Αυγούστου 2011, η HanseYachts και η Port d’Hiver Yachting συνήψαν σύμβαση εμπορικής αντιπροσωπείας, η οποία περιείχε ρήτρα αποκλειστικής δωσιδικίας των δικαστηρίων του Greifswald, όριζε ως εφαρμοστέο το γερμανικό ουσιαστικό δίκαιο και προέβλεπε ότι η εν λόγω σύμβαση αντικαθιστούσε όλες τις προηγούμενες γραπτές ή προφορικές συμφωνίες μεταξύ των μερών.

19. Μετά την εμφάνιση βλάβης, τον Αύγουστο του 2011, σε μια από τις μηχανές του σκάφους, η SMCA υπέβαλε στο tribunal de commerce de Marseille (εμποροδικείο Μασσαλίας, Γαλλία) αίτηση διεξαγωγής συντηρητικής αποδείξεως, η οποία επιδόθηκε στην Port d’Hiver Yachting στις 22 Σεπτεμβρίου 2011, ζητώντας πραγματογνωμοσύνη πριν τη δίκη βάσει του άρθρου 145 του CPC. Έστρεψε δε την αίτησή της και κατά της Volvo Trucks France, με την ιδιότητά της ως κατασκευάστριας των μηχανών αυτών.

20. Το 2012, η Compagnie Generali IARD SA (στο εξής: Generali IARD) παρενέβη εκουσίως στη διαδικασία ως υπεύθυνη ασφαλιστική εταιρία της Port D’Hiver Yachting. Το 2013, η HanseYachts προσεπικλήθηκε επίσης να συμμετάσχει στη διαδικασία ως κατασκευάστρια του σκάφους.

21. Ο πραγματογνώμων που ορίστηκε από το tribunal de commerce de Marseille (εμποροδικείο της Μασσαλίας) κατέθεσε την οριστική του έκθεση στις 18 Σεπτεμβρίου 2014.

22. Στις 21 Νοεμβρίου 2014, η HanseYachts άσκησε ενώπιον του Landgericht Stralsund (περιφερειακού δικαστηρίου του Stralsund) αρνητική αναγνωριστική αγωγή, ζητώντας να αναγνωριστεί ότι η Port d’Hiver Yachting, η SMCA και η Generali IARD δεν έχουν καμιά αξίωση έναντι αυτής σε σχέση με το εν λόγω σκάφος.

23. Στις 15 Ιανουαρίου 2015, η SMCA ενήγαγε τις Port d’Hiver Yachting, Volvo Trucks France και HanseYachts ενώπιον του tribunal de commerce de Toulon (εμποροδικείου της Τουλόν, Γαλλία), ζητώντας να υποχρεωθούν αλληλεγγύως και εις ολόκληρον να της καταβάλουν αποζημίωση για τη ζημία που ισχυριζόταν ότι είχε υποστεί λόγω της επίδικης βλάβης και να της αποδώσουν τα έξοδα της διαδικασίας πραγματογνωμοσύνης.

24. Επειδή οι εναγόμενες της κύριας δίκης προέβαλαν ένσταση εκκρεμοδικίας βάσει του άρθρου 27 του κανονισμού 44/2001, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται εάν υποχρεούται, ως «δικαστήριο εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο», να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία έως ότου διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του tribunal de commerce de Toulon (εμποροδικείου της Τουλόν)⁷, δυνάμει της παραγράφου 1 του εν λόγω άρθρου, ή αν, αντιθέτως, μπορεί να θεωρηθεί το ίδιο ως «δικαστήριο που επελήφθη πρώτο», κατά την έννοια της διατάξεως αυτής και, ως εκ τούτου, να κρίνει παραδεκτή την αγωγή της κύριας δίκης⁸ και να προβεί στην εξέτασή της επί της ουσίας.

25. Κατά το αιτούν δικαστήριο, η δεύτερη αυτή λύση θα πρέπει να ακολουθηθεί εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι η δίκη ενώπιον των γαλλικών δικαστηρίων άρχισε με την άσκηση της αγωγής ενώπιον του tribunal de commerce Toulon (εμποροδικείου της Τουλόν), η οποία επιδόθηκε το 2015 και, επομένως, αφού είχε ήδη επιληφθεί το ίδιο της υποθέσεως, το 2014.

26. Αντιθέτως, θα πρέπει να ακολουθηθεί η πρώτη λύση εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι «εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο» βάσει του οποίου θεωρείται ότι επελήφθησαν τα γαλλικά δικαστήρια, κατά την έννοια του άρθρου 30, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, δεν αποτελεί η εν λόγω αγωγή, αλλά η αίτηση διεξαγωγής πραγματογνωμοσύνης, η οποία υποβλήθηκε στο tribunal de commerce de Marseille (εμποροδικείο της Μασσαλίας) το 2011.

27. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της εκκρεμοδικίας που προβλέπονται από το άρθρο 27, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, καθόσον η αγωγή που ασκήθηκε ενώπιον του tribunal de commerce de Toulon (εμποροδικείου της Τουλόν) και η αγωγή που εκκρεμεί ενώπιον του ίδιου του αιτούντος δικαστηρίου ασκήθηκαν από τους ίδιους διαδίκους και έχουν το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία.

28. Στο πλαίσιο αυτό, με απόφαση της 8ης Ιανουαρίου 2016, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 18 Ιανουαρίου 2016, το Landgericht Stralsund (περιφερειακό δικαστήριο του Stralsund) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Όταν το δικονομικό δίκαιο κράτους μέλους προβλέπει αυτοτελή συντηρητική απόδειξη, στο πλαίσιο της οποίας διενεργείται πραγματογνωμοσύνη κατόπιν δικαστικής εντολής (εν προκειμένω, η “expertise judiciaire” του γαλλικού δικαίου), σε περίπτωση που στο εν λόγω κράτος μέλος διεξάγεται τέτοια συντηρητική απόδειξη και βάσει των αποτελεσμάτων της κατατίθεται αγωγή μεταξύ των ίδιων διαδίκων εντός του ίδιου κράτους μέλους:

αποτελεί στην παραπάνω περίπτωση ήδη το δικόγραφο με το οποίο κινείται η διαδικασία συντηρητικής αποδείξεως “εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο” κατά την έννοια του άρθρου 30, σημείο 1, του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 ή θεωρείται “εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο” μόνον το εισαγωγικό δικόγραφο της αγωγής;»

29. Γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν η HanseYachts, η Port d’Hiver Yachting, η SMCA και η Generali IARD, καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Γαλλική Κυβέρνηση απάντησε γραπτώς στις ερωτήσεις που της υποβλήθηκαν από το Δικαστήριο κατ’ εφαρμογήν του άρθρου 61, παράγραφος 1, του Κανονισμού του Διαδικασίας. Δεν διεξήχθη επ’ ακροατηρίου συζήτηση.

7 — Αναφερόμενο στην απόφαση της 3ης Απριλίου 2014, Weber (C-438/12, EU:C:2014:212, σκέψεις 49 επ.), το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι μια επί της ουσίας απόφαση του εν λόγω γαλλικού δικαστηρίου δεν κινδυνεύει να μην αναγνωριστεί από τα λοιπά κράτη μέλη. Προσθέτει ότι δεν εμποδίζεται από καμιά αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία των γερμανικών δικαστηρίων και ότι η ενάγουσα της κύριας δίκης (HanseYachts) και η εναγομένη της δίκης ενώπιον του γαλλικού δικαστηρίου (SMCA) δεν δεσμεύονται από συμφωνία περί επιλογής δικαστηρίου. Κατά την άποψή του, τα γαλλικά δικαστήρια αντλούν τη δικαιοδοσία τους από το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001, καθώς το ζημιογόνο γεγονός προκλήθηκε στη Γαλλία.

8 — Το εν λόγω δικαστήριο θεωρεί ότι έχει διεθνή δικαιοδοσία βάσει του άρθρου 5, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, το οποίο εφαρμόζεται στις συμβάσεις.

IV – Εκτίμηση

A– Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

30. Προτού προβώ στην εξέταση της ουσίας του προδικαστικού ερωτήματος που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο, θα ήθελα να διατυπώσω ορισμένες παρατηρήσεις σχετικά με τα όρια της ουσιαστικής εκτιμήσεως στην οποία θα πρέπει αυτό να προβεί.

31. Κατ' αρχάς, επισημαίνεται ότι δεν υποβάλλεται εν προκειμένω στην κρίση του Δικαστηρίου ζήτημα της διεθνούς δικαιοδοσίας του αιτούντος δικαστηρίου και του tribunal de commerce de Toulon (εμποροδικείου της Τουλόν), παρά τα στοιχεία που παρέσχε συναφώς το εν λόγω δικαστήριο⁹ και παρά τις επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν σχετικώς από ορισμένα μέρη που υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, μεταξύ άλλων επειδή στην προκειμένη περίπτωση έχει προβλεφθεί ρήτρα δικαιοδοσίας¹⁰.

32. Σε καθένα από τα εν λόγω εθνικά δικαστήρια απόκειται να αποφανθεί επί της δικαιοδοσίας του, υπό το πρίσμα των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης και σύμφωνα με τους κανόνες δικαιοδοσίας που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης, εν προκειμένω από τις διατάξεις του κανονισμού 44/2001, όπως έχουν ερμηνευθεί από τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου¹¹.

33. Υπενθυμίζω ειδικότερα ότι ο κανόνας επιλύσεως του ζητήματος της εκκρεμοδικίας ο οποίος περιέχεται στο άρθρο 27 του κανονισμού 44/2001 δεν έχει ως αντικείμενο τη διάκριση ή την ιεράρχηση των διαφόρων ειδών δικαιοδοσίας που προβλέπονται από τον κανονισμό αυτόν και ότι ο εν λόγω δικονομικός κανόνας, σύμφωνα με τον οποίον αναγνωρίζεται προτεραιότητα στην ενδεχόμενη δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο, στηρίζεται αποκλειστικά στη χρονολογική σειρά με την οποία επελήφθησαν τα εν λόγω δικαστήρια¹².

34. Επιπλέον, κατά πάγια νομολογία, απόκειται αποκλειστικά στο αιτούν δικαστήριο να εκτιμήσει, βάσει των ιδιομορφιών κάθε υποθέσεως, τόσο την αναγκαιότητα της εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως για την έκδοση της δικής τους αποφάσεως, όσο και το λυσιτελές των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο¹³.

9 — Βλ. υποσημειώσεις 7 και 8 των παρουσών προτάσεών μου.

10 — Έτσι, η Επιτροπή εκφράζει αμφιβολίες για το αν μπορεί να εφαρμοστεί αναδρομικά η ρήτρα διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων του Greifswald, η οποία περιέχεται στη σύμβαση αποκλειστικής αντιπροσωπείας που συνήψαν το 2011 η HanseYachts και η Port d'Hiver Yachting, στη σύμβαση πωλήσεως που υπέγραψαν το 2010, καθώς και για το αν η ρήτρα αυτή μπορεί να αντιταχθεί στη δεύτερη εναγομένη SMCA, η οποία δεν έχει κανέναν συμβατικό δεσμό με την ενάγουσα της κύριας δίκης. Ωστόσο, η εκτίμηση των στοιχείων αυτών, τα οποία αφορούν τις περιστάσεις της διαφοράς της κύριας δίκης, απόκειται στο αιτούν δικαστήριο και όχι στο Δικαστήριο στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 267 ΣΛΕΕ (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 25ης Οκτωβρίου 2012, Folien Fischer και Fofitec, C-133/11, EU:C:2012:664, σκέψη 24, και της 25ης Απριλίου 2013, Asociația Accept, C-81/12, EU:C:2013:275, σκέψη 41).

11 — Ειδικότερα, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι, σε περίπτωση εκκρεμοδικίας, η διαπίστωση της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο της υποθέσεως απόκειται κατ' αρχήν στο ίδιο και όχι στο δικαστήριο που επελήφθη της υποθέσεως δεύτερο (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 27ης Ιουνίου 1991, Overseas Union Insurance κ.λπ., C-351/89, EU:C:1991:279, σκέψεις 25 και 26).

12 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2015, Aannemingsbedrijf Aertssen και Aertssen Terrasements (C-523/14, EU:C:2015:722, σκέψη 48).

13 — Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 27ης Φεβρουαρίου 2014, Cartier parfums-lunettes και Axa Corporate Solutions assurances (C-1/13, EU:C:2014:109, σκέψεις 24 επ.), και της 3ης Απριλίου 2014, Weber (C-438/12, EU:C:2014:212, σκέψεις 33 επ.).

35. Από την άποψη αυτή, θα αναφέρω απλώς ότι, βάσει των στοιχείων της διαφοράς της κύριας δίκης, όπως παρουσιάστηκαν από το αιτούν δικαστήριο –και ιδίως του τόπου όπου φέρεται να παραδόθηκε το επίδικο αγαθό από την κατασκευάστρια και πωλήτρια (HanseYachts) στην πρώτη αγοράστρια (Port d’Hiver Yachting)–¹⁴, δεν προκύπτει εκ πρώτης όψεως ότι μια απόφαση του δικαστηρίου αυτού που να δέχεται τη διεθνή του δικαιοδοσία, τουλάχιστον έναντι των εν λόγω διαδίκων, θα είναι προδήλως αβάσιμη και ότι το προδικαστικό ερώτημα είναι αλυσιτελές για την επίλυση της διαφοράς αυτής¹⁵.

36. Δεύτερον, δεδομένων των διαφορετικών απόψεων τις οποίες διατύπωσαν το αιτούν δικαστήριο και οι διάδικοι που υπέβαλαν παρατηρήσεις σχετικά με τους εφαρμοστέους εν προκειμένω κανόνες εθνικού δικαίου, ιδίως όσον αφορά το νομικό καθεστώς της συντηρητικής αποδείξεως, όπως προβλέπεται από το άρθρο 145 του CPC, επισημαίνω ότι το ζήτημα της ακριβούς ερμηνείας των διατάξεων του εθνικού δικαίου ενός κράτους μέλους δεν μπορεί να κριθεί από το Δικαστήριο¹⁶.

37. Ειδικότερα, στο πλαίσιο προδικαστικής παραπομπής, το Δικαστήριο δύναται να αποφανθεί αποκλειστικά επί της ερμηνείας ή του κύρους των πράξεων της Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 267 ΣΛΕΕ¹⁷. Ωστόσο, καλούμενο να δώσει στο εθνικό δικαστήριο χρήσιμες απαντήσεις που θα παράσχουν τη δυνατότητα στο αιτούν δικαστήριο να εκδώσει την απόφασή του, το Δικαστήριο, σε ένα πνεύμα συνεργασίας, μπορεί να παράσχει τις ενδείξεις που θεωρεί αναγκαίες, βάσει του συνόλου των στοιχείων που διαθέτει¹⁸. Σε περίπτωση δε που η αβεβαιότητα σχετικά με το περιεχόμενο των επίμαχων διατάξεων του εθνικού δικαίου συνεχιστεί, το Δικαστήριο προσπαθεί να αποφανθεί λαμβάνοντας υπόψη τον παράγοντα αυτόν¹⁹.

38. Τέλος, το Δικαστήριο έχει κρίνει επανειλημμένως ότι οι έννοιες που περιέχονται στον κανονισμό 44/2001 πρέπει κατ’ αρχήν να ερμηνεύονται αυτοτελώς, δηλαδή υπό το πρίσμα των σκοπών των διατάξεων του κανονισμού και όχι σύμφωνα με τα νομικά συστήματα των κρατών μελών, προκειμένου να διασφαλίζεται η ομοιόμορφη εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων²⁰. Έτσι, η ερμηνεία των κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπονται από τον κανονισμό αυτόν, ειδικότερα των κανόνων των άρθρων 27 και 30, δεν πρέπει να εξαρτάται ούτε από τις αντιλήψεις που επικρατούν στη νομοθεσία ή στη νομολογία των κρατών αυτών²¹ ούτε από τις ιδιαιτερότητες της διαφοράς της κύριας δίκης²².

14 — Βλ. σημεία 15 και 16 των παρουσών προτάσεών μου.

15 — Υπενθυμίζω ότι το Δικαστήριο αρνείται να απαντήσει σε προδικαστικό ερώτημα, κρίνοντάς το απαράδεκτο, μόνον εφόσον η ζητούμενη ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης είναι προδήλως υποθετικής φύσεως και στερείται χρησιμότητας για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 22ας Μαΐου 2014, *Ērsekšanāsādi Mežgāzdasāgi*, C-56/13, EU:C:2014:352, σκέψεις 36 έως 38, και της 6ης Νοεμβρίου 2014, *Cartiera dell’Adda*, C-42/13, EU:C:2014:2345, σκέψη 29).

16 — Η σχετική εκτίμηση απόκειται αποκλειστικά στα εθνικά δικαστήρια (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 15ης Ιανουαρίου 2013, *Križan κ.λπ.*, C-416/10, EU:C:2013:8, σκέψη 58, και της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, *Essent Belgium*, C-204/12 έως C-208/12, EU:C:2014:2192, σκέψη 52). Επισημαίνω μια ιδιαιτερότητα της κρινόμενης υποθέσεως, η οποία έγκειται στο γεγονός ότι το αιτούν δικαστήριο είναι, εν προκειμένω, γερμανικό, ενώ οι επίδικοι δικονομικοί κανόνες δεν είναι του γερμανικού, αλλά του γαλλικού δικαίου και το δικαστήριο αυτό δεν τους γνωρίζει σε βάθος όσον αφορά το περιεχόμενο και το πεδίο εφαρμογής. Ωστόσο, το Δικαστήριο δεν μπορεί να κρίνει την ορθότητα της ερμηνείας τους από το δικαστήριο αυτό (απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2012, *Caves Krier Frères*, C-379/11, EU:C:2012:798, σκέψη 36).

17 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 22ας Μαΐου 2014, *Ērsekšanāsādi Mežgāzdasāgi* (C-56/13, EU:C:2014:352, σκέψη 53).

18 — Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 24ης Φεβρουαρίου 2015, *Grünwald* (C-559/13, EU:C:2015:109, σκέψη 32), και της 13ης Ιουλίου 2016, *Röppel* (C-187/15, EU:C:2016:550, σκέψη 35).

19 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 17ης Ιανουαρίου 2013, *Zakaria* (C-23/12, EU:C:2013:24, σκέψη 30).

20 — Το Δικαστήριο αντιμετωπίζει από μακρού χρόνου αυτοτελώς τους κανόνες αυτούς (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 1987, *Gubisch Maschinenfabrik*, 144/86, EU:C:1987:528, σκέψεις 6 και 11, σχετική με την εκκρεμοδικία υπό την έννοια του άρθρου 21 της Συμβάσεως των Βρυξελλών, στην οποία αντιστοιχεί κατ’ ουσίαν το άρθρο 27 του κανονισμού 44/2001), έχει δε επιβεβαιώσει επανειλημμένα την προσέγγιση αυτή (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 28ης Ιουλίου 2016, *Siemens Aktiengesellschaft Österreich*, C-102/15, EU:C:2016:607, σκέψη 30, σχετικά με την ερμηνεία των διατάξεων του κανονισμού 44/2001).

21 — Επισημαίνω ότι, στην κρινόμενη υπόθεση, προβλήθηκαν πολλά επιχειρήματα εθνικού χαρακτήρα από τους διαδίκους που υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο.

22 — Στη γνώμη του επί της υποθέσεως *Purrucker* (C-296/10, EU:C:2010:578, σημείο 89), η οποία αφορούσε επίσης την ερμηνεία των κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας του δικαίου της Ένωσης, ο γενικός εισαγγελέας N. Jääskinen ορθώς επισήμανε ότι «η προσέγγιση του Δικαστηρίου πρέπει να είναι ουδέτερη, αντικειμενική και αποστασιοποιημένη τόσο από τις πραγματικές όσο και από τις διαδικαστικές ή νομικές περιστάσεις της διαφοράς της κύριας δίκης. Τα στοιχεία της υποθέσεως [...] δεν μπορούν να διαδραματίζουν αποφασιστικό ρόλο στην επιλογή της λύσεως».

B– Επί του περιεχομένου του προδικαστικού ερωτήματος που έχει υποβληθεί στο Δικαστήριο

39. Με το προδικαστικό του ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν το Δικαστήριο, σε περίπτωση που το δίκαιο κράτους μέλους προβλέπει διαδικασία διεξαγωγής αποδείξεων η οποία επιτρέπει την πραγματογνωμοσύνη πριν τη δίκη και, στη συνέχεια, ασκηθεί αγωγή στο ίδιο κράτος βάσει των αποτελεσμάτων της εν λόγω διαδικασίας και μεταξύ των ίδιων διαδίκων, εάν πρέπει να θεωρηθεί ότι το έγγραφο με το οποίο κινείται η διαδικασία διεξαγωγής αποδείξεων αποτελεί «εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο» κατά την έννοια του άρθρου 30, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 ή εάν μπορεί να χαρακτηριστεί έτσι μόνον το δικόγραφο με το οποίο ασκήθηκε η αγωγή.

40. Το αιτούν δικαστήριο φαίνεται να κλίνει υπέρ της πρώτης απόψεως, η οποία αντιστοιχεί στη θέση που υποστηρίζουν οι τρεις εναγόμενες της κύριας δίκης, ενώ η HanseYachts και η Επιτροπή κλίνουν υπέρ της δεύτερης απόψεως²³, η οποία συνιστά, κατά τη γνώμη μου, και την ορθή ερμηνεία.

41. Όπως και η Επιτροπή, θεωρώ αναγκαίο να προβεί το Δικαστήριο σε αναδιατύπωση του προδικαστικού ερωτήματος που του υποβλήθηκε για τους λόγους που ακολουθούν.

42. Υπενθυμίζω, κατ' αρχάς, ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου, όπως αυτή προβλέπεται από το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο πρέπει να παράσχει στο αιτούν δικαστήριο λυσιτελή απάντηση που να καθιστά δυνατή την επίλυση της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί. Υπό το πρίσμα αυτό, το Δικαστήριο μπορεί να αναδιατυπώσει, εφόσον είναι αναγκαίο, τα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί²⁴. Επίσης, το Δικαστήριο μπορεί να συναγάγει από το σύνολο των στοιχείων που του παρέχει το δικαστήριο αυτό, ιδίως από το σκεπτικό της αποφάσεως περί παραπομπής, τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που χρήζουν ερμηνείας, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιόν του, έστω και αν τα προδικαστικά ερωτήματα δεν αναφέρουν, ενδεχομένως, ρητώς τις διατάξεις αυτές²⁵.

43. Στην προκειμένη περίπτωση, το γεγονός ότι, από τυπική άποψη, το προδικαστικό ερώτημα αναφέρεται ρητώς μόνον στο άρθρο 30, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 δεν εμποδίζει το Δικαστήριο να παράσχει στο αιτούν δικαστήριο όλα τα άλλα στοιχεία ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης που θα του παράσχουν ενδεχομένως τη δυνατότητα να αποφανθεί επί της υποθέσεως που εκκρεμεί ενώπιόν του.

44. Από το σκεπτικό της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι, προκειμένου να προσδιοριστεί αν υποχρεούται να αποφανθεί κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27 του κανονισμού 44/2001, το αιτούν δικαστήριο πρέπει να γνωρίζει εάν το ίδιο, σε περιπτώσεις όπως η επίδικη στην κύρια δίκη, μπορεί να θεωρηθεί ως «δικαστήριο εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο» κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, βάσει της ημερομηνίας –η οποία μένει να προσδιοριστεί από το Δικαστήριο υπό το πρίσμα του εν λόγω άρθρου 30– κατά την οποία ασκήθηκε αγωγή η οποία, κατά το δικαστήριο αυτό, είχε το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία και αφορούσε τους ίδιους διαδίκους, ενώπιον γαλλικού δικαστηρίου. Επιβάλλεται επομένως, κατά τη γνώμη μου, ερμηνεία του άρθρου 27 σε συνδυασμό με το άρθρο 30 του κανονισμού αυτού.

23 — Η Γαλλική Κυβέρνηση δεν έλαβε θέση συναφώς, ενώ υπενθυμίζεται ότι δεν υπέβαλε γραπτές παρατηρήσεις στην κρινόμενη υπόθεση, αλλά απάντησε στα ερωτήματα που έθεσε το Δικαστήριο σχετικά με το περιεχόμενο του γαλλικού δικαίου και, ειδικότερα, σχετικά με τη διεξαγωγή αποδείξεων κατά το άρθρο 145 του CPC.

24 — Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 4ης Ιουνίου 2015, Brasserie Bouquet (C-285/14, EU:C:2015:353, σκέψη 15), και της 20ής Οκτωβρίου 2016, Danqua (C-429/15, EU:C:2016:789, σκέψη 36).

25 — Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 13ης Φεβρουαρίου 2014, Airport Shuttle Express κ.λπ. (C-162/12 και C-163/12, EU:C:2014:74, σκέψεις 30 και 31), και της 3ης Ιουλίου 2014, Gross (C-165/13, EU:C:2014:2042, σκέψη 20).

45. Αντιθέτως, δεν θεωρώ χρήσιμο για την κρινόμενη υπόθεση τον ορισμό των «ασφαλιστικών μέτρων» κατά την έννοια του άρθρου 31 του κανονισμού 44/2001, καθώς το αιτούν δικαστήριο αναφέρεται απλώς, στο τέλος της αποφάσεώς του, στη δυνατότητα να ληφθεί υπόψη η νομολογία του Δικαστηρίου σε σχέση με την εν λόγω έννοια, προκειμένου να ερμηνευθεί κατ' αναλογίαν το άρθρο 30 του κανονισμού αυτού²⁶.

46. Βάσει των στοιχείων αυτών, με την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να θεωρηθεί ότι ερωτάται κατ' ουσίαν εάν, σε περίπτωση τυχόν εκκρεμοδικίας, η ημερομηνία κατά την οποία κινήθηκε διαδικασία διεξαγωγής αποδείξεων πριν τη δίκη μπορεί να αποτελεί την ημερομηνία κατά την οποία «λογίζεται ως επιληφθέν», κατά την έννοια του άρθρου 30, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, δικαστήριο που καλείται να κρίνει αγωγή η οποία ασκήθηκε στη συνέχεια στο ίδιο κράτος μέλος κατόπιν του αποτελέσματος της διεξαγωγής αποδείξεων, καθώς η αποδεικτική διαδικασία και η συνακόλουθη αγωγή επί της ουσίας θα μπορούσαν να συναποτελούν μια ενιαία διαδικασία.

47. Αν, όπως προτείνω, απορριφθεί η ερμηνεία αυτή, θα προκύψει συγκεκριμένα ότι ένα δικαστήριο άλλου κράτους μέλους το οποίο, όπως στη διαφορά της κύριας δίκης, επελήφθη αγωγής που ασκήθηκε μετά το πέρας της διεξαγωγής αποδείξεων, αλλά πριν την αγωγή ενώπιον δικαστηρίου του πρώτου κράτους μέλους, μεταξύ των ίδιων διαδίκων και με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία, πρέπει να θεωρηθεί ως «δικαστήριο που επελήφθη πρώτο», κατά την έννοια του άρθρου 27 του κανονισμού αυτού.

48. Προτού προβώ στη ζητούμενη ερμηνεία καθεαυτήν, θεωρώ σκόπιμο να επιβεβαιωθεί η ακρίβεια των προηγούμενων εκτιμήσεων του αιτούντος δικαστηρίου, σύμφωνα με τις οποίες, υπό περιστάσεις όπως αυτές της διαφοράς της οποίας επελήφθη, θα μπορούσε να συντρέχει εκκρεμοδικία σύμφωνα με το τελευταίο αυτό άρθρο.

Γ– Επί του ενδεχομένου εκκρεμοδικίας υπό το πρίσμα του άρθρου 27 του κανονισμού 44/2001

49. Για να δικαιολογήσει το προδικαστικό του ερώτημα, το Landgericht Stralsund (περιφερειακό δικαστήριο του Stralsund) λαμβάνει ως δεδομένο ότι η εκκρεμής ενώπιον του δίκη μπορεί να έρχεται σε σύγκρουση με τη δίκη επί αγωγής που ασκήθηκε ενώπιον του tribunal de commerce de Toulon (εμποροδικείου της Τουλόν) και ότι, σύμφωνα με τους κανόνες περί εκκρεμοδικίας του άρθρου 27 του κανονισμού 44/2001, το εν λόγω γερμανικό δικαστήριο υποχρεούται να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία ως «δικαστήριο εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο», καθόσον η δίκη αυτή μπορεί να θεωρηθεί ότι άρχισε στο στάδιο της διεξαγωγής αποδείξεων ενώπιον του tribunal de commerce de Marseille (εμποροδικείου της Μασσαλίας), με την οποία συναποτελεί μία ενιαία διαδικασία.

50. Αντιθέτως, το αιτούν δικαστήριο δεν εκτιμά ότι έχει τέτοια υποχρέωση αναστολής της ενώπιόν του διαδικασίας λόγω εκκρεμοδικίας, στην περίπτωση που οι δύο δίκες ενώπιον γαλλικών δικαστηρίων θεωρηθούν ανεξάρτητες η μία από την άλλη. Η υποχρέωση αναστολής πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να αποκλειστεί ρητώς στην περίπτωση αυτή, βάσει των στοιχείων του δικαίου της Ένωσης που θα εκθέσω κατωτέρω, εφόσον, αφενός, η δίκη επί της ουσίας ενώπιον του γαλλικού δικαστηρίου –αν θεωρηθεί αυτοτελής– κινήθηκε σε χρόνο μεταγενέστερο της δίκης ενώπιον γερμανικού δικαστηρίου και, αφετέρου, η διεξαγωγή αποδείξεων ενώπιον του γαλλικού δικαστηρίου δεν είχε την ίδια αιτία και το ίδιο αντικείμενο με την τελευταία και δεν εκκρεμούσε πλέον κατά τα λοιπά κατά την έναρξη της δίκης αυτής.

26 — Επί του παρακολουθηματικού αυτού ζητήματος, βλ. σημεία 77 επ. των παρουσών προτάσεών μου.

51. Ειδικότερα, υπενθυμίζω ότι το άρθρο 27 του κανονισμού 44/2001 διέπει αποκλειστικά τις περιπτώσεις εκκρεμοδικίας στις οποίες ενώπιον δικαστηρίων διαφορετικών κρατών μελών έχουν κινηθεί παράλληλες δίκες οι οποίες είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε αντιφατικές αποφάσεις²⁷, όταν, δηλαδή, «έχουν ασκηθεί αγωγές με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία μεταξύ των ίδιων διαδίκων». Το Δικαστήριο έχει ήδη αποφανθεί επανειλημμένως σχετικά με την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στην τριπλή αυτή προϋπόθεση της ταυτίσεως διαδίκων, αντικειμένου και αιτίας²⁸, επισημαίνοντας ότι οι τελευταίες αυτές έννοιες πρέπει να ερμηνεύονται αυτοτελώς, με γνώμονα το σύστημα και τους σκοπούς του ως άνω κανονισμού²⁹.

52. Όσον αφορά το πρώτο από τα τρία αυτά σωρευτικώς απαιτούμενα κριτήρια, προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου ότι τούτο πληρούται όταν οι διάδικοι είναι οι ίδιοι και στις δύο συντρέχουσες διαδικασίες, ανεξαρτήτως του αν είναι ενδεχομένως διαφορετικές οι δικονομικές τους θέσεις³⁰.

53. Στην προκειμένη περίπτωση, δεν έχει σημασία το γεγονός ότι η ενάγουσα ενώπιον των γαλλικών δικαστηρίων SMCA είναι εναγομένη ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου και η HanseYachts το αντίστροφο³¹. Είναι επίσης αδιάφορο το αν η ταύτιση των διαδίκων δεν είναι πλήρης, αλλά μερική, όπως εν προκειμένω· διευκρινίζεται, ωστόσο, ότι, σε μια τέτοια περίπτωση, το δικαστήριο που επελήφθη δεύτερο έχει την υποχρέωση να διαπιστώσει την έλλειψη δικαιοδοσίας του μόνον εφόσον οι διάδικοι στην ενώπιόν του δίκη είναι διάδικοι και στη δίκη που κινήθηκε προηγουμένως και ότι η δίκη μεταξύ των λοιπών διαδίκων μπορεί να συνεχιστεί ενώπιον του δικαστηρίου αυτού³².

54. Όσον αφορά το κριτήριο της ταυτίσεως της αιτίας, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι η τελευταία αυτή έννοια πρέπει να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνει τα πραγματικά περιστατικά και τον κανόνα δικαίου που προβάλλονται ως βάση της αγωγής³³. Η προϋπόθεση περί ταυτίσεως του αντικειμένου, το οποίο έχει κριθεί ότι αντιστοιχεί στον «σκοπό της αγωγής»³⁴ –με την ευρεία έννοια του όρου³⁵–, αντιμετωπίζεται ενίοτε από κοινού με το προηγούμενο κριτήριο στη νομολογία του Δικαστηρίου³⁶.

27 — Στην αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού αυτού αναφέρεται ότι «[γ]ια λόγους αρμονικής απονομής της δικαιοσύνης θα πρέπει να ελαχιστοποιηθεί» ο κίνδυνος παράλληλης εκδικάσεως μιας υποθέσεως από δύο δικαστήρια και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο έχουν θεσπιστεί ομοίμορφοι κανόνες, οι οποίοι επιτρέπουν την ευκολότερη επίλυση των ζητημάτων εκκρεμοδικίας. Βλ., επίσης, απόφαση της 27ης Ιουνίου 1991, Overseas Union Insurance κ.λπ. (C-351/89, EU:C:1991:279, σκέψη 16), σχετικά με τη Σύμβαση των Βρυξελλών.

28 — Όπως αναφέρει η Επιτροπή, δεν ασκεί επιρροή στην υπόθεση το γεγονός ότι η απόδοση του άρθρου 27 του κανονισμού 44/2001 στη γερμανική γλώσσα δεν περιέχει τη ρητή διάκριση μεταξύ των δύο τελευταίων αυτών κριτηρίων, η οποία απαντά σε άλλες γλώσσες (βλ. απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 1987, Gubisch Maschinenfabrik, 144/86, EU:C:1987:528, σκέψη 14, σχετικά με την απόδοση στη γερμανική γλώσσα του άρθρου 21 της Συμβάσεως των Βρυξελλών, το οποίο αντιστοιχεί στο εν λόγω άρθρο 27).

29 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2015, Aannemingsbedrijf Aertssen και Aertssen Terrassements (C-523/14, EU:C:2015:722, σκέψη 38).

30 — Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 8ης Δεκεμβρίου 1987, Gubisch Maschinenfabrik (144/86, EU:C:1987:528, σκέψη 13), και της 22ας Οκτωβρίου 2015, Aannemingsbedrijf Aertssen και Aertssen Terrassements (C-523/14, EU:C:2015:722, σκέψη 41).

31 — Εξάλλου, η αντιστροφή των δικονομικών θέσεων είναι χαρακτηριστική της αρνητικής αναγνωριστικής αγωγής που άσκησε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου η HanseYachts, η οποία ισχυρίζεται ότι δεν φέρει την ευθύνη που αποτελεί το αντικείμενο της δίκης ενώπιον του tribunal de commerce de Toulon. Βλ., συναφώς, απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 2012, Folien Fischer και Fofitec (C-133/11, EU:C:2012:664, σκέψη 43).

32 — Βλ. απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 1994, Tatry (C-406/92, EU:C:1994:400, σκέψεις 34 επ.). Στην κρινόμενη υπόθεση, το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι, αν υποχρεωθεί να αναστείλει τη διαδικασία στη δίκη μεταξύ της HanseYachts και της SMCA, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27, παράγραφος 1, του κανονισμού 44/2001, λόγω εκκρεμοδικίας, θα κάνει χρήση της δυνατότητας που έχει, βάσει του άρθρου 28, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, να αναστείλει λόγω συνάφειας τη διαδικασία και στη δίκη μεταξύ της HanseYachts και των λοιπών εναγομένων.

33 — Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 8ης Δεκεμβρίου 1987, Gubisch Maschinenfabrik (144/86, EU:C:1987:528, σκέψη 15), στην οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι οι παράλληλες δίκες είχαν την ίδια αιτία, καθώς στηρίζονταν στην «ίδια συμβατική σχέση», καθώς και της 14ης Οκτωβρίου 2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615, σκέψη 38), όπου το Δικαστήριο έκρινε αντιθέτως ότι «η νομική βάση καθεμίας από [τις δύο αιτήσεις διέφερε]».

34 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 1994, Tatry (C-406/92, EU:C:1994:400, σκέψη 41). Στην απόφαση της 8ης Μαΐου 2003, Gantner Electronic (C-111/01, EU:C:2003:257, σκέψη 31), το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι, για να κριθεί αν υπάρχει ταυτότητα του αντικείμενου των διαφορών, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνον τα αντίστοιχα αιτήματα των εναγόντων στις παράλληλες δίκες και όχι οι προβαλλόμενοι αμυντικοί ισχυρισμοί.

35 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 1987, Gubisch Maschinenfabrik (144/86, EU:C:1987:528, σκέψη 17).

36 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 2012, Folien Fischer και Fofitec (C-133/11, EU:C:2012:664, σκέψη 49), σχετικά με αρνητική αναγνωριστική αγωγή. Σε άλλες αποφάσεις, τα δύο αυτά κριτήρια διαχωρίστηκαν σαφώς (μεταξύ άλλων, απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2015, Aannemingsbedrijf Aertssen και Aertssen Terrassements, C-523/14, EU:C:2015:722, σκέψεις 43 έως 46).

55. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως αναφέρει το αιτούν δικαστήριο, προκύπτει από την εν λόγω νομολογία ότι τα δύο αυτά κριτήρια πληρούνται όσον αφορά ενδεχόμενη εκκρεμοδικία μεταξύ αγωγής με αίτημα να αναγνωρισθεί η ευθύνη του εναγομένου για τη ζημία και να υποχρεωθεί αυτός σε καταβολή αποζημίωσης, όπως εκείνη που εκκρεμεί ενώπιον του tribunal de commerce de Toulon (εμποροδικείου της Τουλόν), μεταξύ άλλων και κατά της HanseYachts, και της αγωγής της ίδιας αυτής εναγομένης με αίτημα να διαπιστωθεί ότι δεν είναι υπεύθυνη για την εν λόγω ζημία, όπως εκείνη που άσκησε η HanseYachts και που εκκρεμεί ενώπιον του Landgericht Stralsund (περιφερειακού δικαστηρίου του Stralsund), δεδομένου ότι η μία δίκη αποτελεί το αντίστροφο της άλλης³⁷.

56. Η ως άνω διαπίστωση, ωστόσο, δεν προδικάζει την απάντηση που θα δοθεί στο ερώτημα του αιτούντος δικαστηρίου, το οποίο αφορά ειδικότερα το αν αυτό πρέπει να θεωρηθεί ως «δικαστήριο εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο», κατά την έννοια του άρθρου 27 σε συνδυασμό με το άρθρο 30 του κανονισμού 44/2001, λόγω ενδεχόμενης συνενώσεως σε μια και μόνη διαδικασία της διαδικασίας διεξαγωγής αποδείξεων που κινήθηκε σε άλλο κράτος μέλος και της δίκης επί της ουσίας που κινήθηκε στη συνέχεια στο ίδιο κράτος, άποψη την οποία δεν συμμαρίζομαι³⁸.

57. Για λόγους πληρότητας της αναλύσεώς μου, διευκρινίζω ότι θεωρώ αδύνατο να υποστηριχθεί η ταύτιση αιτίας και αντικείμενου μεταξύ μιας αγωγής, όπως αυτή με την οποία ζητείται στην κύρια δίκη να αναγνωρισθεί η ανυπαρξία αστικής ευθύνης, και μιας διαδικασίας με την οποία επιδιώκεται η διεξαγωγή αποδείξεων πριν τη δίκη, όπως αυτής που κινήθηκε ενώπιον του tribunal de commerce de Marseille (εμποροδικείου της Μασσαλίας) με αντικείμενο την πραγματογνωμοσύνη, έστω και αν τα πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίχθηκαν οι δύο αυτές διαδικασίες ταυτίζονται. Κατά τη γνώμη μου, αυτή η διπλή ταύτιση δεν πρέπει να γίνει δεκτή, δεδομένου ότι τόσο οι νομικοί κανόνες που προβάλλουν οι ενάγοντες/αιτούντες όσο και οι σκοποί που επιδιώκονται από αυτούς σε καθεμιά από τις δύο αυτές κατηγορίες διαδικασιών είναι θεμελιωδώς διαφορετικοί, ανεξαρτήτως των ιδιαιτεροτήτων της επίδικης υποθέσεως.

58. Ειδικότερα, όπως αναφέρει η Επιτροπή, η συγκεκριμένη διαδικασία διεξαγωγής αποδείξεων έχει ως αντικείμενο τη συντηρητική απόδειξη, η οποία έχει ως σκοπό τη διατήρηση και την προσκόμιση, πριν τη δίκη, της αποδείξεως των πραγματικών περιστατικών που μπορούν ενδεχομένως να οδηγήσουν σε μεταγενέστερη άσκηση αγωγής. Παρόλο που μια τέτοια διαδικασία μπορεί να έχει χαρακτήρα αντιδικίας³⁹, το τελικό της αποτέλεσμα –εν προκειμένω η πραγματογνωμοσύνη– δεν περιλαμβάνει κρίση επί της ουσίας των επίδικων δικαιωμάτων –εν προκειμένω επί της αστικής ευθύνης. Αντιθέτως, μια αγωγή όπως εκείνη που ασκήθηκε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου έχει ως αντικείμενο να αναγνωρισθεί ότι δεν συντρέχει καμιά ευθύνη της ενάγουσας για τις ζημίες που προέκυψαν από τη βλάβη στο σκάφος που αυτή πώλησε. Σκοπός της ενάγουσας, επομένως, είναι η έκδοση αποφάσεως επί της ουσίας του δικαιώματος, προκειμένου να λήξει η διαφορά. Ως εκ τούτου, θεωρώ ότι, στην περίπτωση διαδικασιών με τόσο διαφορετικά αντικείμενα, δεν συντρέχει ο κίνδυνος αντιφατικών αποφάσεων, στον οποίον στηρίχθηκε ο μηχανισμός περί εκκρεμοδικίας που προβλέπεται από το άρθρο 27 του κανονισμού 44/2001.

59. Οι θεμελιώδεις διαφορές που διαπιστώνονται με τον τρόπο αυτόν μεταξύ μιας διαδικασίας διεξαγωγής αποδείξεων πριν τη δίκη και μιας δίκης επί αγωγής η οποία στηρίζεται στα αποτελέσματα της διαδικασίας αυτής συνηγορούν, όπως πιστεύω, κατά της απόψεως ότι το έγγραφο που έδωσε το έναυσμα για την πρώτη αυτή διαδικασία αποτελεί και το εισαγωγικό δικόγραφο της δεύτερης, άποψη προς την οποία τείνει το αιτούν δικαστήριο.

37 — Βλ. απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2013, NIPPONKOA Insurance (C-452/12, EU:C:2013:858, σκέψη 42 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

38 — Βλ., συναφώς, σημεία 60 επ. των παρουσών προτάσεών μου.

39 — Όταν το δικαστήριο επιλαμβάνεται όχι κατόπιν αιτήσεως για διεξαγωγή αποδείξεων, αλλά κατόπιν αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων, όπως συνέβη στην περίπτωση του tribunal de commerce de Marseille (εμποροδικείου της Μασσαλίας).

Δ– Επί του ενδεχομένου χαρακτηρισμού του εγγράφου με το οποίο κινήθηκε η διαδικασία διεξαγωγής αποδείξεων πριν από τη δίκη ως ισοδύναμο με το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης επί της ουσίας, υπό το πρίσμα του άρθρου 30 του κανονισμού 44/2001

60. Το Δικαστήριο έχει ήδη κληθεί να ερμηνεύσει το άρθρο 30 του κανονισμού 44/2001 σε συνδυασμό με το άρθρο του 27. Με την ευκαιρία αυτή, έκρινε ότι ο εν λόγω κανονισμός δεν προσδιορίζει υπό ποιες προϋποθέσεις πρέπει να γίνεται δεκτό ότι έχει «διαπιστωθεί» η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο της υποθέσεως, κατά την έννοια του άρθρου 27 του κανονισμού αυτού, το οποίο εισάγει απλώς έναν δικονομικό κανόνα στηριζόμενο στη χρονολογική σειρά κατά την οποία επελήφθησαν της υποθέσεως τα συγκεκριμένα δικαστήρια, αλλά και ότι το άρθρο του 30 ορίζει κατά τρόπο ομοιόμορφο και αυτοτελή την ημερομηνία κατά την οποία ένα δικαστήριο «λογίζεται ως επιληφθέν» για την εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού αυτού περί εκκρεμοδικίας⁴⁰.

61. Επισημαίνω ότι, όπως προκύπτει από τις πρώτες λέξεις του άρθρου 30 του κανονισμού 44/2001, ο ουσιαστικός κανόνας τον οποίο εισάγει εφαρμόζεται σε όλες τις διατάξεις του τμήματος 9 του κανονισμού αυτού, όχι μόνον, δηλαδή, σε εκείνες του άρθρου 27 που εφαρμόζονται σε περίπτωση εκκρεμοδικίας, αλλά και σε εκείνες του άρθρου 28 που εφαρμόζονται σε περίπτωση συνάφειας, καθώς και σε εκείνες του άρθρου 29 που αφορούν την ιδιαίτερη περίπτωση στην οποία συντρέχουσες αγωγές εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα περισσότερων δικαστηρίων. Επομένως, η ερμηνεία που θα δοθεί στο εν λόγω άρθρο 30 πρέπει να προσαρμόζεται σε όλες τις διαφορετικές αυτές περιπτώσεις.

62. Στην κρινόμενη υπόθεση, προκειμένου να δικαιολογήσει την ευρεία ερμηνεία που προτείνει, σύμφωνα με την οποία η διαδικασία διεξαγωγής αποδείξεων αποτελεί μέρος της δίκης επί της ουσίας που την ακολουθεί στο ίδιο κράτος μέλος, το αιτούν δικαστήριο αντλεί ένα πρώτο επιχείρημα από το κείμενο του άρθρου 30 του κανονισμού 44/2001, από το οποίο προκύπτει ότι η δικαιοδοσία ενός δικαστηρίου μπορεί να απορρέει όχι μόνον από το «εισαγωγικό έγγραφο της δίκης», αλλά και από άλλο «ισοδύναμο έγγραφο», που θα μπορούσε να αντιστοιχεί σε εκείνο του οποίου επελήφθη το δικαστήριο που διέταξε την επίμαχη συντηρητική απόδειξη.

63. Οι νομοπαρασκευαστικές εργασίες του κανονισμού 44/2001 δεν διαφωτίζουν ιδιαίτερα όσον αφορά την ως άνω εναλλακτική δυνατότητα. Επισημαίνω ότι αυτή περιεχόταν ήδη στο άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 4, του κανονισμού (ΕΚ) 1348/2000⁴¹, του οποίου τη διατύπωση ενέπνευσε ένα κείμενο του διεθνούς δικαίου⁴². Υπό το πρίσμα των στοιχείων που αφορούν τον όρο «ισοδύναμο έγγραφο» κατά την έννοια του κανονισμού αυτού⁴³ και μιας εκτιμήσεως που περιέχεται σε απόφαση του Δικαστηρίου για τη Σύμβαση των Βρυξελλών⁴⁴, διατηρώ πολλές αμφιβολίες για το αν μπορεί να υιοθετηθεί η άποψη που υποστηρίζει το αιτούν δικαστήριο.

40 — Απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2015, Aannemingsbedrijf Aertssen και Aertssen Terrasements (C-523/14, EU:C:2015:722, σκέψεις 56 και 57), σχετικά με τον προσδιορισμό της ημερομηνίας κατά την οποία θεωρείται ότι επελήφθη το δικαστήριο, κατά την έννοια των εν λόγω άρθρων, όταν κάποιος υποβάλει έγκληση με παράσταση πολιτικής αγωγής σε ποινικό δικαστήριο.

41 — Κανονισμός του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδικών πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2000, L 160, σ. 37). Το εν λόγω άρθρο 19, το οποίο αφορά την περίπτωση στην οποία ο αναγόμενος δεν παρίσταται, περιλήφθηκε εκ νέου στον κανονισμό 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007 (ΕΕ 2007, L 324, σ. 79), ο οποίος αντικατέστησε τον κανονισμό 1348/2000.

42 — Η πρόταση της οδηγίας του Συμβουλίου, η οποία υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 26 Μαΐου 1999 και οδήγησε στην έκδοση του κανονισμού 1348/2000 [COM(1999) 219 τελικό] αναφέρει ότι το άρθρο 19 αυτής επαναλαμβάνει το περιεχόμενο των άρθρων 15 και 16 της Συμβάσεως της Χάγης της 15ης Νοεμβρίου 1965, σχετικά με την επίδοση και την κοινοποίηση στο εξωτερικό δικαστικών και εξωδικών πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (βλ. σημείο 4.4 της αιτιολογικής εκθέσεως και σχόλιο στο άρθρο 19 της εν λόγω προτάσεως).

43 — Στο έργο *Manuel pratique sur le fonctionnement de la Convention Notification de La Haye* (Wilson & Lafleur, Montréal, 2006, σημεία 66 και 276), το Μόνιμο Γραφείο της Συνδιάσκεψης της Χάγης για το Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο διακρίνει τα εισαγωγικά δικόγραφα της δίκης από τα έγγραφα της αποδεικτικής διαδικασίας και διευκρινίζει ότι «[η] έκφραση “ισοδύναμο έγγραφο” περιλαμβάνει τα έγγραφα που έχουν τα ίδια ακριβώς αποτελέσματα με το εισαγωγικό δικόγραφο της δίκης, όπως η κλήση ή η προσεπίκληση».

44 — Κατά την απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615, σκέψη 59), «[εκδιδόμενη από δικαστήριο] διάταξη προσδιορίζουσα προσωρινώς το όριο της ευθύνης στο πλαίσιο μονομερούς διαδικασίας, ενώ ακολουθεί κατ' αντιπαράθεση συζήτηση [...] πρέπει να θεωρηθεί ως πράξη ισοδύναμη με το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο κατά την έννοια του άρθρου 27, σημείο 2, της εν λόγω Συμβάσεως». Η αίτηση διεξαγωγής συντηρητικής αποδείξεως δεν μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να εξομοιωθεί με μια τέτοια διάταξη.

64. Επιπλέον, επισημαίνω ότι το γεγονός ότι το εν λόγω άρθρο 30 χρησιμοποιεί στη διατύπωσή του όρους στον ενικό αριθμό αποκλείει την άποψη αυτή. Ειδικότερα, το άρθρο αυτό ορίζει το χρονικό σημείο κατά το οποίο «ένα δικαστήριο θεωρείται ως επιληφθέν» και αναφέρεται προς τον σκοπό αυτόν, τόσο στο σημείο 1 όσον και στο σημείο 2 αυτού, στην «κατάθεση του [εγγράφου] στο δικαστήριο» για το οποίο πρόκειται⁴⁵, σε αντίθεση με άλλες διατάξεις του ίδιου κανονισμού, οι οποίες αναφέρονται σε «δικαστήρια» ενός κράτους μέλους στο σύνολό τους⁴⁶.

65. Το στοιχείο αυτό ορολογίας έχει τη σημασία του, ιδίως σε περιστάσεις όπως οι επίδικες στην κύρια δίκη, όπου το γαλλικό δικαστήριο ενώπιον του οποίου κινήθηκε η διαδικασία διεξαγωγής αποδείξεων δεν είναι το ίδιο με εκείνο που επελήφθη της αγωγής, η οποία υποτίθεται ότι αποτελεί τη συνέχεια της διαδικασίας αυτής. Το γεγονός ότι τα δύο αυτά δικαστήρια εδρεύουν στο ίδιο κράτος μέλος δεν ασκεί επιρροή από την άποψη του κανόνα προσδιορισμού του χρόνου κατά τον οποίον επελήφθη ένα συγκεκριμένο δικαστήριο, όπως αναφέρεται στο εν λόγω άρθρο 30.

66. Δεύτερον, το αιτούν δικαστήριο υποστηρίζει ότι το άρθρο 30 του κανονισμού 44/2001 αποσκοπεί στην πρόληψη της καταχρήσεως από τους διαδίκους των δικονομικών διαφορών εντός της Ένωσης. Δεν αποκλείεται, βεβαίως, ο κίνδυνος «υπονομεύσεως» που μνημονεύεται από το δικαστήριο αυτό⁴⁷, ιδίως αν πρόκειται για αρνητική αναγνωριστική αγωγή, όπως στην κύρια δίκη⁴⁸. Εντούτοις, θεωρώ ότι το «forum shopping» καθεαυτό δεν απαγορεύεται από τον κανονισμό 44/2001 και ότι, στην κρινόμενη υπόθεση, το δικονομικό εγχείρημα της HanseYachts δεν έχει καταχρηστικό χαρακτήρα.

67. Από την αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού 44/2001⁴⁹ και από τις νομοπαρασκευαστικές εργασίες για την έκδοσή του⁵⁰ προκύπτει ότι ο κύριος σκοπός της θεσπίσεως του άρθρου 30 ήταν η μείωση των προβλημάτων και της ανασφάλειας δικαίου που προκαλούσαν οι πολλές διαφορετικές διατάξεις οι οποίες ίσχυαν στα κράτη μέλη όσον αφορά τον προσδιορισμό της ημερομηνίας κατά την οποία ένα δικαστήριο λογίζεται επιληφθέν, χάρη σε έναν ουσιαστικό κανόνα που καθιστά δυνατό τον προσδιορισμό της ημερομηνίας αυτής κατά τρόπο απλό και ομοιόμορφο⁵¹.

45 — Η υπογράμμιση δική μου.

46 — Αυτό ισχύει, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση του άρθρου 2, παράγραφος 1, του άρθρου 5, σημείο 6, του άρθρου 12, παράγραφος 1, του άρθρου 16, παράγραφος 2, και του άρθρου 22, σημείο 4, του κανονισμού αυτού. Οι διατάξεις αυτές είναι αντίθετες προς τους λεγόμενους «ειδικούς» κανόνες της διεθνούς δικαιοδοσίας, διότι ορίζουν «ευθέως το αρμόδιο δικαστήριο, χωρίς να [πρέπει να] γίνεται αναφορά στους ισχύοντες κανόνες του κράτους όπου θα μπορούσε να βρίσκεται τέτοιο δικαστήριο» προκειμένου να προσδιοριστεί ποιο από όλα τα δικαστήρια του κράτους αυτού πρέπει να αποφανθεί επί της εν λόγω διαφοράς, όπως αναφέρει ο P. Jenard, στην έκθεσή του για τη Σύμβαση των Βρυξελλών (ΕΕ 1986, C 298, σ. 29).

47 — Το δικαστήριο αυτό υποστηρίζει ότι αν διαταχθεί διεξαγωγή αποδείξεων σε ένα κράτος μέλος, αυτό αποτελεί προειδοποίηση για τον καθού στη διαδικασία διεξαγωγής αποδείξεων ότι επίκειται άσκηση εις βάρος του αγωγής και είναι πιθανόν να αναλάβει ο ίδιος την πρωτοβουλία να ασκήσει αγωγή επί της ουσίας ενώπιον δικαστηρίου άλλου κράτους μέλους που ενδέχεται να είναι ευνοϊκότερο γι' αυτόν, όπως έκανε εν προκειμένω η HanseYachts.

48 — Βλ. την έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού 44/2001 [COM(2009) 174 τελικό, σημεία 3.4 και 3.5].

49 — Κατά την εν λόγω αιτιολογική σκέψη 15, «[π]ρέπει να προβλεφθεί σαφής και αποτελεσματικός μηχανισμός για την επίλυση των περιπτώσεων εκκρεμοδικίας και συνάφειας και για την αποφυγή προβλημάτων που απορρέουν από τις διαφοροποιήσεις στα κράτη μέλη ως προς την ημερομηνία κατά την οποία μια υπόθεση θεωρείται ότι εκκρεμεί. Για τους σκοπούς του ανά χείρας κανονισμού πρέπει να καθοριστεί η ημερομηνία αυτή αυτοτελώς».

50 — Από την αιτιολογική έκθεση της προτάσεως της Επιτροπής, η οποία οδήγησε στην έκδοση του κανονισμού 44/2001, της 14ης Ιουλίου 1997 [COM(1999) 348 τελικό], προκύπτει ότι ο «αυτόνομος καθορισμός της ημερομηνίας κατά την οποία μία υπόθεση “εκκρεμεί” κατά την έννοια των άρθρων του 27 και 28 σκοπό είχε κυρίως να «[καλύψει] κενό της σύμβασης των Βρυξελλών» και να «[συμφιλιώσει] τα διάφορα διαδικαστικά συστήματα, ενώ διασφαλίζει την ισότητα των εναγόντων και την προστασία κατά των καταχρήσεων της διαδικασίας» (βλ. σ. 7, 20 και 21).

51 — Η ποικιλία αυτή των εθνικών κανόνων είχε επισημανθεί από το Δικαστήριο στην απόφαση της 7ης Ιουνίου 1984, Zelger (129/83, ΕΥ:C:1984:215, σκέψεις 10 επ.), σχετικά με τη Σύμβαση των Βρυξελλών.

68. Οι δύο σειρές κριτηρίων που απαντούν στα σημεία 1 και 2 του άρθρου 30 εισάγουν έναν ομοιόμορφο μηχανισμό, ο οποίος, όπως αναφέρει η HanseYachts, δεν επιτρέπει την ερμηνεία των εννοιών που περιέχει με παραπομπή στο περιεχόμενο των διαφόρων εθνικών διατάξεων⁵². Προτείνω, επομένως, να ακολουθηθεί μια στενή ερμηνεία των διατάξεων του εν λόγω άρθρου 30, η οποία θα είναι σύμφωνη με τους σκοπούς της ομοιομορφίας και της ασφάλειας δικαίου που αυτές επιδιώκουν⁵³.

69. Τρίτον, το αιτούν δικαστήριο προβάλλει προς στήριξη της θέσεώς του επιχειρήματα πρακτικής φύσεως, τα οποία δεν θεωρώ πειστικά. Υποστηρίζει ότι η πραγματογνωμοσύνη που διατάχθηκε στην επίδικη υπόθεση από γαλλικό δικαστήριο θα ανταποκρινόταν καλύτερα στα ζητήματα ουσιαστικού δικαίου τα οποία θα μπορούσαν να προκύψουν στο πλαίσιο δίκης επί της ουσίας στη Γαλλία και ότι είναι σκόπιμο να αποφευχθούν τα έξοδα που θα μπορούσαν να προκύψουν σε περίπτωση ακροάσεως του πραγματογνώμονα στη Γερμανία. Κατά την άποψή μου, τα προβαλλόμενα εμπόδια κάθε άλλο παρά ανυπέρβλητα είναι και τέτοιες σκέψεις δεν μπορούν να υπερισχύσουν των συμπερασμάτων που συνάγονται από το γράμμα και τον σκοπό του άρθρου 30 του κανονισμού 44/2001 που μόλις εξέθεσα.

70. Κατά τα λοιπά, αν, όπως προτείνω⁵⁴, γίνει δεκτό ότι η διαδικασία διεξαγωγής αποδείξεων πριν τη δίκη δεν έχει την ίδια αιτία και το ίδιο αντικείμενο με τη δίκη επί της ουσίας, κατά την έννοια του άρθρου 27 του εν λόγω κανονισμού, δύσκολα μπορεί να γίνει δεκτό ότι το έγγραφο με το οποίο κινήθηκε η διαδικασία αυτή μπορεί πάντως να θεωρηθεί ως «εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο», κατά την έννοια του άρθρου του 30, της δίκης επί της ουσίας, η οποία στηρίχθηκε στα αποτελέσματα της διαδικασίας αυτής.

71. Η απουσία δικονομικής ενότητας επιβεβαιώνεται ειδικότερα υπό το πρίσμα των στοιχείων της διαφοράς της κύριας δίκης. Πράγματι, όπως επισημαίνουν τόσο η Γαλλική Κυβέρνηση όσο και η Επιτροπή, το ίδιο το γράμμα του άρθρου 145 του CPC οδηγεί σε απόρριψη της απόψεως περί υπάρξεως ουσιαστικής συνέχειας μεταξύ της διαδικασίας διεξαγωγής αποδείξεων που προβλέπει και της ακόλουθης δίκης επί της ουσίας, καθόσον η διάταξη αυτή αναφέρει ρητώς ότι η συγκεκριμένη αίτηση διεξαγωγής αποδείξεων πρέπει ακριβώς να υποβληθεί «πριν τη δίκη» και όχι σε σχέση με αγωγή⁵⁵.

72. Η εκτίμησή μου ενισχύεται από το γεγονός ότι τα αποτελέσματα της συντηρητικής αποδείξεως, εν προκειμένω η εκτίμηση της εκθέσεως πραγματογνωμοσύνης, δεν χρησιμοποιούνται από το δικαστήριο που τη διέταξε. Ειδικότερα, όπως αναφέρει η Γαλλική Κυβέρνηση, το δικαστήριο αυτό παύει κατ' αρχήν να θεωρείται επιληφθέν από τη στιγμή που θα εκδώσει απόφαση που θα δέχεται ή θα απορρίπτει την αίτηση διεξαγωγής αποδείξεων. Επιπλέον, η εν λόγω απόφαση δεν έχει ισχύ δεδικασμένου στην κύρια δίκη⁵⁶.

52 — Το εν λόγω άρθρο 30 προβλέπει ότι η ημερομηνία κατά την οποία επιλαμβάνεται ένα δικαστήριο είναι είτε η ημερομηνία καταθέσεως στο δικαστήριο του εισαγωγικού εγγράφου της δίκης ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου, όσον αφορά τα κράτη μέλη στα οποία πρέπει να γίνει μεταγενέστερη κοινοποίηση ή επίδοση (σημείο 1), είτε η ημερομηνία παραλαβής του εγγράφου από την αρχή που είναι υπεύθυνη για την κοινοποίηση ή την επίδοση, όσον αφορά τα κράτη μέλη στα οποία αυτό πρέπει να κοινοποιηθεί ή να επιδοθεί προτού κατατεθεί στο δικαστήριο (σημείο 2). Βλ., επίσης, απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2015, Aannemingsbedrijf Aertssen και Aertssen Terrassments (C-523/14, EU:C:2015:722, σκέψη 57), και, κατ' αναλογία, διατάξεις της 16ης Ιουλίου 2015, P (C-507/14, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2015:512, σκέψεις 30 επ.), καθώς και της 22ας Ιουνίου 2016, M.H. (C-173/16, EU:C:2016:542, σκέψεις 24 έως 28).

53 — Η ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, της 26ης Νοεμβρίου 1997, με τίτλο «Προς αύξηση της αποτελεσματικότητας στην έκδοση και την εκτέλεση των αποφάσεων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης» [COM(97) 609 τελικό], ανέφερε ρητώς ότι η υιοθέτηση ενός τέτοιου ενιαίου ορισμού καθιστούσε δυνατή την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και αποτελεσματικούς τους εφαρμοστέους μηχανισμούς σε υποθέσεις εκκρεμοδικίας (βλ. σ. 11, σημείο 15, και σ. 35).

54 — Βλ. σημεία 57 επ. των παρουσών προτάσεών μου.

55 — Η Γαλλική Κυβέρνηση αναφέρει ότι, δυνάμει της πάγιας νομολογίας του γαλλικού Cour de cassation (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου) (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση του 2ου τμήματος αστικών υποθέσεων, της 5ης Φεβρουαρίου 2009, αρ. 07-21.572, προσβάσιμου στην ακόλουθη διαδικτυακή διεύθυνση: <https://www.legifrance.gouv.fr>), διεξαγωγή συντηρητικής αποδείξεως η οποία ζητείται μετά την άσκηση αγωγής απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

56 — Η ίδια κυβέρνηση διευκρινίζει ότι, στην περίπτωση της διατάξεως διεξαγωγής αποδείξεων με αντικείμενο πραγματογνωμοσύνη, όπως στην επίδικη υπόθεση, ο δικαστής που τη διέταξε βάσει του άρθρου 145 του CPC δεν μπορεί πλέον, στο πλαίσιο της δίκης που εκκρεμεί ενώπιόν του, ούτε να διατάξει νέα πραγματογνωμοσύνη ούτε να αποφανθεί επί της κατατεθείσας εκθέσεως πραγματογνωμοσύνης, καθώς απόκειται πλέον μόνον στον δικαστή της ουσίας, αν παραστεί ανάγκη, να εκτιμήσει την πραγματογνωμοσύνη που διατάχθηκε κατ' αυτόν τον τρόπο.

73. Εξάλλου, μια αγωγή δεν ασκείται κατ' ανάγκην μετά τη διαδικασία διεξαγωγής αποδείξεων, καθώς, μετά το πέρας της διεξαγωγής αποδείξεων, ο ενδιαφερόμενος, ο οποίος δεν υποχρεούται να ασκήσει αγωγή, ενδέχεται να προτιμήσει έναν φιλικό διακανονισμό ή να παραιτηθεί από κάθε ένδικο βοήθημα εις βάρος του άλλου εμπλεκόμενου. Και αν ακόμη ασκηθεί αγωγή, μπορεί να ασκηθεί ενώπιον άλλου δικαστηρίου, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης· υπενθυμίζεται ότι η πραγματογνωμοσύνη διατάχθηκε από το *tribunal de commerce de Marseille* (εμποροδικείο της Μασσαλίας), ενώ η αγωγή ασκήθηκε ενώπιον του *tribunal de commerce de Toulon* (εμποροδικείου της Τουλόν)⁵⁷.

74. Θεωρώ, όπως και η *HanseYachts* και η Επιτροπή, ότι ο κανόνας περί αναστολής της παραγραφής, ο οποίος περιέχεται στο άρθρο 2239 του γαλλικού *code civil* [αστικού κώδικα]⁵⁸ και στον οποίον στηρίζονται το αιτούν δικαστήριο και η *Port d'Hiver Yachting* για να υποστηρίξουν ότι εισάγει άμεσο σύνδεσμο μεταξύ της συντηρητικής αποδείξεως και της αγωγής που ασκείται στη συνέχεια, δεν μπορεί να κλονίσει βασίμως τις σκέψεις που προηγήθηκαν, καθόσον η διάταξη αυτή δεν αποδεικνύει την ύπαρξη της προβαλλόμενης δικονομικής ενότητας⁵⁹.

75. Επομένως, κατά την άποψή μου, η συνέχεια που προβάλλεται από το αιτούν δικαστήριο δεν υπάρχει σε μια τέτοια περίπτωση. Έχω την εντύπωση ότι το ίδιο δικαστήριο δέχεται εξάλλου ότι η εν λόγω διαδικασία διεξαγωγής αποδείξεων δεν συνδέεται νομικά με την κύρια δίκη, ιδίως υπό το πρίσμα του άρθρου 145 του *CPC*⁶⁰, καθόσον στη διατύπωση του προδικαστικού του ερωτήματος, μεταξύ άλλων, χαρακτηρίζει το ίδιο την πρώτη ως «αυτοτελή» σε σχέση με τη δεύτερη.

76. Κατόπιν όλων των ανωτέρω στοιχείων, είμαι της γνώμης ότι τα άρθρα 27 και 30 του κανονισμού 44/2001 πρέπει να ερμηνευθούν σε συνδυασμό μεταξύ τους υπό την έννοια ότι, όταν σε ένα κράτος μέλος ασκείται αγωγή στηριζόμενη στο αποτέλεσμα συντηρητικής αποδείξεως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η σχετική δίκη έχει κινηθεί ήδη με την έναρξη της διαδικασίας κατά την οποία ζητήθηκε η πραγματογνωμοσύνη αυτή στο ίδιο κράτος. Ως εκ τούτου, το δικαστήριο άλλου κράτους μέλους, το οποίο, μετά τη διαδικασία διεξαγωγής αποδείξεων, αλλά πριν την άσκηση της εν λόγω αγωγής, επελήφθη άλλης αγωγής με τους ίδιους διαδίκους, το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία με την τελευταία δεν υποχρεούται να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία λόγω εκκρεμοδικίας κατ' εφαρμογήν του κανονισμού αυτού, διότι δεν είναι δικαστήριο που επελήφθη δεύτερο.

77. Όπως προανέφερα⁶¹, θεωρώ ότι παρέλκει η ερμηνεία του άρθρου 31 του κανονισμού 44/2001 στην κρινόμενη υπόθεση. Ωστόσο, για λόγους πληρότητας της αναλύσεως, επισημαίνω ότι, στο τέλος του σκεπτικού της αποφάσεώς του, το αιτούν δικαστήριο αναφέρεται στο ενδεχόμενο να ληφθεί υπόψη η απόφαση *St. Paul Dairy*⁶², η οποία αφορούσε το άρθρο 24 της Συμβάσεως των Βρυξελλών που αντιστοιχεί κατ' ουσίαν στο εν λόγω άρθρο 31. Στην απόφαση αυτή, το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν ενέπιπταν στον χαρακτηρισμό των «ασφαλιστικών μέτρων», κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου 24,

57 — Οι λόγοι για τους οποίους επιλήφθηκαν διαφορετικά δικαστήρια δεν προκύπτουν από την απόφαση περί παραπομπής.

58 — Κατά το άρθρο αυτό, το οποίο περιέχεται στο *Livre III* [Βιβλίο III], με τίτλο «*Des différentes manières dont on acquiert la propriété*» [Περί των διαφόρων τρόπων κτήσεως της κυριότητας], *titre XX* [Τίτλος XX], με τίτλο «Περί της παραγραφής», του *code civil*, «[η] παραγραφή αναστέλλεται επίσης σε περίπτωση που το δικαστήριο δεχθεί αίτηση διεξαγωγής αποδείξεων, η οποία υποβλήθηκε πριν τη δίκη» και «[η] προθεσμία παραγραφής αρχίζει εκ νέου και δεν μπορεί να είναι μικρότερη από έξι μήνες από την ημερομηνία της διεξαγωγής αποδείξεων».

59 — Το εν λόγω άρθρο 2239 σκοπό έχει να παράσχει στους διαδίκους χρόνο για να αξιολογήσουν το σκόπιμο ασκήσεως αγωγής επί της ουσίας μετά το αποτέλεσμα της διεξαγωγής αποδείξεων, χωρίς αυτοματισμό (βλ. *Marchand, X., Savatic, P., και Audouy, J., «Mesures d'instruction exécutées par un technicien», JurisClasseur Procédure civile, τεύχος 660, 2011, σημεία 24 και 238 επ.*).

60 — Το γαλλικό *Cour de cassation* (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο) έχει αποφανθεί συναφώς ότι, όταν μια διαφορά έχει διεθνή χαρακτήρα, η διεξαγωγή αποδείξεων στη γαλλική επικράτεια βάσει του άρθρου 145 του *CPC* υπόκειται στο γαλλικό δίκαιο, ανεξαρτήτως της νομοθεσίας η οποία μπορεί να εφαρμοστεί στην αγωγή που ενδέχεται να ασκηθεί μετά την εν λόγω διεξαγωγή αποδείξεων (απόφαση του 1ου τμήματος αστικών υποθέσεων, της 3ης Νοεμβρίου 2016, αρ. 15-20.495, προσβάσιμη στην ακόλουθη διαδικτυακή διεύθυνση: <https://www.legifrance.gouv.fr>). Είναι δυνατή η αποσύνδεση της διαδικασίας διεξαγωγής συντηρητικής αποδείξεως από την ενδεχόμενη μεταγενέστερη δίκη επί της ουσίας και η συνακόλουθη υπαγωγή τους σε διαφορετικούς κανόνες δικαίου, εφόσον η τελευταία δεν αποτελεί «συνέχεια» της πρώτης, κατά τον *Théry, P., «Le référé probatoire et l'application dans le temps de la loi du 17 juin 2008», RDI, 2009, σ. 481.*

61 — Βλ. σημείο 45 των παρουσών προτάσεών μου.

62 — Απόφαση της 28ης Απριλίου 2005 (C-104/03, EU:C:2005:255), της οποίας το αιτούν δικαστήριο επικαλείται ειδικότερα τις σκέψεις 19 επ.

η διεξαγωγή αποδείξεων που έχει ως μόνο σκοπό να παράσχει στον αιτούντα τη δυνατότητα να εκτιμήσει, πριν τη δίκη, τις πιθανότητες επιτυχίας ενδεχόμενης αγωγής⁶³, ιδίως προκειμένου να αποφευχθεί η αναγνώριση δικαιοδοσίας σε περισσότερα δικαστήρια σε σχέση με την ίδια έννομη σχέση.

78. Το αιτούν δικαστήριο αφήνει να εννοηθεί ότι η διεξαγωγή αποδείξεων του άρθρου 145 του CPC θα μπορούσε να αντιστοιχεί σε εκείνη στην οποία αναφέρεται η εν λόγω απόφαση και ότι το σκεπτικό της τελευταίας θα μπορούσε να σημαίνει, για την ερμηνεία του άρθρου 30 του κανονισμού 44/2001 που αποτελεί το αντικείμενο του προδικαστικού του ερωτήματος, ότι, όταν διεξαγωγή αποδείξεων τέτοιου είδους διατάσσεται σε ένα κράτος μέλος, η αγωγή δεν μπορεί να ασκηθεί σε άλλο κράτος μέλος.

79. Θεωρώ ότι το αν μια διεξαγωγή αποδείξεων πριν τη δίκη μπορεί να θεωρηθεί ασφαλιστικό μέτρο, κατά την έννοια του άρθρου 31 του κανονισμού 44/2001, χρήζει μιας σύντομης μόνον εκτιμήσεως στο πλαίσιο αυτό, καθώς παρατηρείται ότι το ζήτημα αυτό προβάλλεται δευτερευόντως από το αιτούν δικαστήριο και ότι έχει οδηγήσει σε αποκλίνουσες απόψεις, ειδικότερα από την άποψη του άρθρου 145 του CPC, όχι μόνον σε γραπτές παρατηρήσεις και σε απαντήσεις που υποβλήθηκαν συναφώς στο Δικαστήριο⁶⁴, αλλά και στη θεωρία⁶⁵.

80. Συναφώς, σημειώνω απλώς ότι, από συστημικής απόψεως, το άρθρο 31 συνιστά το τμήμα 10 του κανονισμού 44/2001, το οποίο αφορά τα ασφαλιστικά μέτρα, ενώ τα άρθρα 27 και 30 του κανονισμού αυτού –των οποίων η ερμηνεία είναι το μόνο ζητούμενο στην κρινόμενη υπόθεση– περιέχονται στο τμήμα 9, το οποίο αφορά την εκκρεμοδικία και τη συνάφεια. Από ουσιαστικής απόψεως, σε αντίθεση με τις τελευταίες αυτές διατάξεις που διέπουν τη σχέση μεταξύ των παράλληλων εκκρεμών δικών σε διαφορετικά κράτη μέλη, το άρθρο 31 στηρίζεται σε εντελώς διαφορετική λογική, καθώς εισάγει έναν κανόνα αποκλίνουσας δικαιοδοσίας –ο οποίος ως εκ τούτου αντιμετωπίζεται αυστηρά από το Δικαστήριο⁶⁶–, σύμφωνα με τον οποίον το δικαστήριο ενός κράτους μέλους μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα παρά το γεγονός ότι δικαιοδοσία επί της ουσίας έχει δικαστήριο άλλου κράτους μέλους, κατ' εφαρμογήν του εν λόγω κανονισμού.

81. Εκτιμώ, επομένως, ότι, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου του προδικαστικού ερωτήματος όπως αναδιατυπώθηκε, παρέλκει η κατ' αναλογία με την απόφαση *St. Paul Dairy*⁶⁷ εκτίμηση και ότι, σε κάθε περίπτωση, το περιεχόμενο της τελευταίας δεν μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση την ερμηνεία των άρθρων 27 και 30 του κανονισμού 44/2001 την οποία προτείνω στην κρινόμενη υπόθεση⁶⁸.

63 — Δηλαδή τη διάταξη εξετάσεως μάρτυρα, προκειμένου να δοθεί στον ενάγοντα η δυνατότητα να αξιολογήσει το σκόπιμο ασκήσεως αγωγής, να προσδιορίσει τη νομική βάση μιας τέτοιας αγωγής και να εκτιμήσει το λυσιτελές των ισχυρισμών που μπορούν να προβληθούν στο πλαίσιο αυτό.

64 — Ειδικότερα, η Γαλλική Κυβέρνηση εκτιμά ότι η συντηρητική απόδειξη, όπως αυτή που διατάχθηκε στην επίδικη υπόθεση κατ' εφαρμογήν του άρθρου 145 του CPC, θα μπορούσε να θεωρηθεί ως «ασφαλιστικό μέτρο» κατά την έννοια του άρθρου 31 του κανονισμού 44/2001 και επικαλείται συναφώς απόφαση του γαλλικού *Cour de cassation* (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου) (απόφαση του 1ου τμήματος αστικών υποθέσεων, της 11ης Δεκεμβρίου 2001, αρ. 00-18.547, προσβάσιμη στην ακόλουθη διαδικτυακή διεύθυνση: <https://www.legifrance.gouv.fr>), ενώ η Επιτροπή υποστηρίζει την αντίθετη άποψη.

65 — Βλ., μεταξύ άλλων, Beraudo, J.-P., και Beraudo, M.-J., «Convention de Bruxelles du 27 septembre 1698, convention de Lugano du 16 septembre 1988 et règlement (CE) n° 44/2001 du Conseil du 2 décembre 2000 – Compétence – Règles de compétence dérogatoires», *JurisClasseur Europe*, τεύχος 3031, 2012, σημείο 39, καθώς και Gaudemet-Tallon, H., *Compétence et exécution des jugements en Europe*, LGDJ-Lextenso, Issy-les-Moulineaux, 5η έκδ., 2015, σημείο 308-1 και εκεί παρατιθέμενη θεωρία.

66 — Βλ. συναφώς, απόφαση της 27ης Απριλίου 1999, *Mietz* (C-99/96, EU:C:1999:202, σκέψεις 46 και 47), σχετικά με την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 24 της Συμβάσεως των Βρυξελλών.

67 — Απόφαση της 28ης Απριλίου 2005 (C-104/03, EU:C:2005:255).

68 — Βλ. σημείο 76 των παρουσών προτάσεών μου.

V – Πρόταση

82. Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στο προδικαστικό ερώτημα που υπέβαλε το Landgericht Stralsund (περιφερειακό δικαστήριο του Stralsund, Γερμανία) ως εξής:

Το άρθρο 27 και το άρθρο 30, σημείο 1, του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, έχουν την έννοια ότι, σε περίπτωση που έχει διεξαχθεί σε ένα κράτος μέλος αυτοτελής διαδικασία με αντικείμενο τη διεξαγωγή αποδείξεων πριν τη δίκη και, ενώπιον δικαστηρίου του ίδιου κράτους μέλους, έχει ασκηθεί αγωγή στηριζόμενη στα αποτελέσματα της εν λόγω διεξαγωγής αποδείξεων, η ημερομηνία κατά την οποία το δικαστήριο αυτό «λογίζεται επιληφθέν», κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου 30, δεν είναι εκείνη της κινήσεως της διαδικασίας διεξαγωγής αποδείξεων· ως εκ τούτου, το δικαστήριο άλλου κράτους μέλους που έχει επιληφθεί στο ενδιάμεσο διάστημα αγωγής με τους ίδιους διαδίκους, το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία με την ως άνω αγωγή πρέπει να θεωρηθεί ως «δικαστήριο που επελήφθη πρώτο», κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου 27.